

HOE WORD IK EEN CYBERFEMINISTE . BASISINSTRUCTIES

Sollfrank, Cornelia

Sollfrank, Cornelia

Hoe word ik een cyberfeministe. Basisinstructies

Vertaling : Griet Standaert

On-line version: <http://digitales.constantvzw.org/texts/>

« Als oprichtster van het Old Boys Network (www.obn.org), de eerste cyberfeministische alliantie, en auteur van enkele bekende documenten en kunstwerken over cyberfeminisme, krijg ik vaak te maken met enthousiaste cyberfeministische newbies die me vragen “ Hoe kan ik leren om een cyberfeministe te worden ? ” Vreemd genoeg lijken er niet zoveel FAQ's noch webdocumenten te bestaan die deze vitale vraag behandelen, dus hier volgt de mijne. »

Het Verlangen om te Definiëren

Samen met de hoe-word-ik vraag duiken enkele belangrijke vragen op. Ten eerste moeten we onszelf afvragen “ Wat is cyberfeminisme ? ” voor we kunnen uitzoeken “ Wat is een cyberfeministe ? ” en ten slotte “ Waarom zou iemand een cyberfeministe willen worden ? ”. Al deze vragen hangen met elkaar samen en ik zal proberen mijn weg door deze jungle te banen zodat deze wilde en nog onverkende werelden toegankelijker worden voor u.

Ongeveer 2,5 jaar geleden gaf ik hier in Brussel op het Junctions/Verbindingen Festival een lezing getiteld “ De waarheid over cyberfeminisme ”. In deze lezing, die nog steeds beschikbaar is op de website van Constant, heb ik uitgelegd hoe en wanneer deze term werd uitgevonden en wat men voor 1997 hieronder verstonde. 1997 was een cruciaal jaar voor het cyberfeminisme want in dit jaar werd het Old Boys Network (obn) opgericht. Obn is de eerste cyberfeministische alliantie en besloot om de term te bevrijden van zijn oorspronkelijke betekenis en een nieuwe strategie te ontwikkelen om zo beter gebruik te maken van het potentieel van de term. Ik zal niet alles wat ik 2 jaar geleden vertelde over de geschiedenis herhalen maar focussen op mijn huidig begrip van cyberfeminisme.

Het eerste wat obn deed, was het verwerpen van de algemene definitie van cyberfeminisme. De 100 anti-stellingen werden geformuleerd op de First Cyberfeminist International op het Documenta 9 in Kassel. Ondanks het feit dat deze act bedoeld was om de anti-ideologische benadering van obn aan te tonen, begonnen veel mensen vanaf toen cyberfeminisme verkeerd te begrijpen, als om het even wat. Of ze dachten dat cyberfeminisme niet werkelijk bestond en zagen het meer als een puur artistiek concept. Anderen vraagden naar de politieke doelen van cyberfeminisme en aangezien deze niet duidelijk geformuleerd werden, kregen we het verwijt te horen dat cyberfeminisme niet politiek was zoals het feminisme dat was.

Ondertussen denk ik dat het niet definiëren van de term een juiste beslissing was maar het is niet voldoende, zeker omdat cyberfeminisme juist veel meer is dan een anti-iets. Ik zou graag een stap verder gaan en enkele definities aanbieden, definities die het open en onideologische karakter van cyberfeminisme niet aantasten.

Definities

► ...

► Cyberfeminisme is een constructie. De term dient als een unificerend moment om de idee van

een politieke identiteit te creëren zonder ernaar te streven (Cornelia SOLLFRANK).

- ▶ Cyberfeminisme is het ingangspunt tot het actuele probleem (Joseph BEUYS). [“ Voor mij was het enkel van belang er eender welke term op te plakken, mensen moeten de term gewoon interessant vinden. Zo kan de term functioneren als een ingangspunt tot het actuele probleem. ”]
- ▶ Cyberfeminisme is een browser die de wereld tentoon spreidt (Alla MITROFANOVA).
- ▶ Cyberfeminisme is een mythe (Yvonne VOLKART).

Voor de idee van cyberfeminisme als een mythe biedt veel mogelijkheden. Yvonne Volkart citerend : “ Een mythe is een verhaal van onbekende oorsprong of van verschillende oorsprongen. Een mythe is gebaseerd op een centraal verhaal dat steeds in verschillende variaties wordt doorverteld. Deze karakteristiek past zeer goed bij de huidige, postmoderne behoeften. Een mythe ontkent ÉÉN geschiedenis en ÉÉN waarheid en houdt een zoektocht in naar waarheid binnen de ruimtes, in de verschillen tussen de verschillende verhalen. Maar spreken over cyberfeminisme als een mythe is niet bedoeld om het te mystifiëren, het toont alleen aan dat cyberfeminisme enkel bestaat in meervoud. ”

Wat betekent het als men zegt dat cyberfeminisme enkel in meervoud bestaat ? Eigenlijk betekent het dat cyberfeminisme een discoursieve omgeving nodig heeft om te groeien. Structuren waarbinnen veel stemmen samengebracht kunnen worden. Stemmen die individuele cyberfeminismes uitdrukken.

Inhoud vereist vorm

Dit brengt ons terug bij obn. Het Old Boys Network wil hardnekkig bouwen aan het creëren van reële en virtuele ruimtes waarbinnen cyberfeministes kunnen onderzoeken, experimenteren, creëren, communiceren en ageren. Deze platforms voorzien in een contextuele aanwezigheid van diverse en interdisciplinaire benaderingen van cyberfeminisme. Met andere woorden, het is noodzakelijk platforms zoals conferenties, meetings, discussies, websites, mailinglists te creëren = de constructie verwezenlijken. Het realiseren van cyberfeminisme vereist anderen, vele anderen en veel verschillende cyberfeminismes.

Eigen structuren bouwen maakt deel uit van het cyberfeminisme.

Een cyberfeministische inhoud geeft ook altijd de condities van zijn produktie, communicatie en verspreiding weer. Deze benadering wordt door velen gedeeld en draagt zo bij tot de structuur.

Individuele benaderingen staan naast elkaar en creëren een context. Het ene echte verhaal, het echte cyberfeminisme bestaat niet. De waarheid schuilt in de verscheidenheid, de verschillen, in de ruimtes tussen de individuele benaderingen en statements.

Voor presentaties heeft het obn gekozen voor het format van drie vertegenwoordigsters die eenzelfde vraag uitwerken om de verscheidenheid van mogelijke antwoorden binnen eenzelfde context aan te tonen. Het gaat niet om gelijk hebben maar om analyseren, vergelijken, discussiëren, vechten en aanvaarden.

Dit is wat het obn noemt ‘Politiek van Dissidentie’. (ook bruikbaar om conflicten te vermijden, dachten we). Er gaan stemmen op die zeggen dat zoiets als ‘Politiek van Dissidentie’ niet kan bestaan, aangezien politiek zich definieert aan de hand van duidelijk geformuleerde ideeën en doelen. Dit is een (dubbel) misverstand want een politiek van dissidentie vereist een overeenstemming wat betreft structuur. Bovendien is de organisatie van meningsverschillen duidelijk hoogst politiek, zelfs in de traditionele opvatting van politiek. Het gezamenlijke doel bevindt zich op een ander niveau, het niveau van de organisatie/structuur. Zonder overeenstemming over de structuur gebeurt er niets/ kan er niets gebeuren.

Cyber

Cyber in cyberfeminisme duidt niet enkel op iets nieuws, maar staat voor het digitale netwerkmedium. Cyberfeminisme zonder cyber zou niet mogelijk zijn. Het digitale medium en haar specifieke karakteristieken in de zin van simulatie en communicatie maken er integraal deel van uit. Cyberfeministische werking is rechtstreeks verbonden met het medium.

Feminisme

Feminisme in cyberfeminisme is een verwijzing, maar niet enkel een lineaire, historische verwijzing. Gender wordt in ruimere zin begrepen als een klassieke politieke categorie, maar terzelfdertijd veronderstelt het een ander begrip van politiek.

Cyberfeministische politiek

Obn ziet politiek als het werken met verwarring, ontgoocheling, ergernis, ongeduld en opwinding. De nieuwe denk- en ageerruimtes die obn opent, zijn niet gevuld met algemene instructies en antwoorden. Obn formuleert geen theorie noch stellingen. Cyberfeminismes zijn individueel en zo blijven cyberfeministische strategieën partieel, lopend en zelfs contradictorisch. Wat obn verstaat onder politiek lijkt paradoxaal. Het gaat over het vormen van allianties, over het definiëren van gemeenschappelijke problematieken en verschillen, over het creëren van een discours ; het is pragmatisch, filosofisch en actief, het verwerpt gemeenschappelijke doelen, vergelijkt strategieën en jongleert met verschillende noties van politiek, dwz opzettelijk, ideologisch, speels en anarchistisch. Deze opvatting van politiek kent zijn efficiëntie zonder erover te praten. Net zoals kunst.

Echte politiek

Eigenlijk gaat politiek over (de organisatie van) machtsstructuren. De kiemen van politiek zijn kleine en nog kleinere eenheden. Leden moeten zich engageren, over hun idealen discussiëren, hun grenzen verkennen, regels moeten gedefinieerd worden, sancties bepaald. Oefenen van politiek actorschap. Politiek is iets complex en betekent het vormen van relaties en maatschappij. Simpele voorschriften kunnen niet bestaan. (Cyberfeminisme pretendeert ze te hebben maar weigert op het eind ze te geven. Dat is gemeen). De grootste misverstanden zijn dat politiek simpel kan zijn en dat voor of tegen iets zijn politiek is. Dit wijst op een verminderd begrip van politiek. Interessanter lijkt een nieuwe definitie van politiek, zich ontwikkelend van kleine structuren tot grotere.

Het Netwerk/ De Oplossing

De meeste mensen hebben geen persoonlijke band met politiek. Cyberfeminisme, netwerking en zelf-organisatie kunnen helpen. Parallele structuren creëren maakt de persoonlijke ervaring van politiek mogelijk. Een 'lid', een cyberfeministe worden vereist dat je teruggaat naar jezelf, je eigen brein en intuïtie. Het is een aanzet tot activiteit. Je kan cyberfeminisme niet bestuderen en kopiëren, maar je moet het zelf uitvinden. Je moet het publiek maken en een deel worden van het discours. Passiviteit en consumptie bestaan niet binnen het cyberfeminisme. Dit is de optie die cyberfeminisme aanbiedt : relevant worden.

Gevolg/ resultaat

Een 'how-to'-handboek is meestal iets relatief simpel. Het helpt je toegang te verschaffen tot een gekozen thema en de eerste stappen te nemen om er vertrouwd mee te worden. Je krijgt preciese instructies en definities die je in een nieuwe richting leiden. Dit concept doet bij mij twee vragen rijzen : 1. Wil ik dat iemand anders mij instructies geeft ? 2. Is het sowieso mogelijk simpele instructies te geven voor complexe dingen zoals cyberfeminisme ? Natuurlijk was het een goedkoop trucje om jullie te doen geloven dat er zoets als een handboek tot cyberfeminisme bestaat. Het trucje werkt wel omdat iedereen gevoelig is voor simpele voorschriften. Jullie zijn hier om naar mijn instructies te luisteren en ik heb hard gewerkt om jullie te ontgoochelen... of toch een beetje, maar tegelijkertijd wil ik jullie een idee geven van " Hoe word ik een cyberfeministe ? "

Instructies für Unverbesserliche

1. Probeer niet te leren wat cyberfeminisme is. Anderen hun opvattingen over cyberfeminisme zijn niet relevant tijdens deze eerste stap.

2. Vraag jezelf af of je echt nog actiever wil worden dan je al bent. Het activiteitsbeginsel van cyberfeminisme eist dat je je eigen benadering formuleert en dat je helpt structuren te bouwen (dit is heel veel werk).

3. Als je eerste cyberfeministische werk klaar is (maakt niet uit of je het kunst, theorie, actie,... noemt) draag het bij tot de context, het best obn.

4. Dan kan je langzaam beginnen andere cyberfeminismes te begrijpen en te denken aan talen voor verdere communicatie.

5. Als je dit een paar jaar doet, zal je ontdekken dat het leuk is én veel werk om een cyberfeministe te worden en de wereld te veranderen.

Stel jezelf tenslotte volgende vragen :

- ▶ Wil je de wereld veranderen ?
- ▶ Wil je jezelf veranderen ?
- ▶ Wil je een carrière maken ?
- ▶ Wil je beroemd worden ?
- ▶ Weet je wat je zelf het liefste doet ?
- ▶ Weet je waar je het beste in bent ?